

(ugyanis a felhős, csapadékos időben visszaesik a hőmérséklet), szinte senki sem tudta. Közel 9% azt is írta, hogy a frontok mentén légnomáskülönbségek vannak.

A legtöbb helyes válasz a két nem hulló csapadékfajta: a dér és a harmat jelenségének értelmezésekor érkezett. A 91%-os többség tudta, hogy dér fagypontra alatti hőmérséklet esetén keletkezik. Azt, hogy a harmat a levegőben lévő vízgőz kicsapódása a felszínre, mindössze néhány ember nem tudta elmagyarázni.

A legfurcsább válaszok az ónos eső definiálásakor születtek. Az "óntartalmú, savtartalmú, szmogos esőtől" kezdve "szennyezett felhők" emlegetéséig sok minden előfordult a válaszok között.

### **Személyes vélemények**

A kérdőív kitöltése mellett néhányan konkrétan is leírták, mit gondolnak a meteorológiáról. Ezekből a véleményekből idéznék néhányat:

„A tudomány fejlődésével a meteorológia is fejlődött; hiszen míg régen az emberek csak saját szemük által látott dolgokból következtettek, és leginkább emlékeikre hagyatkoztak, a mai tudomány lehetővé teszi a komolyabb megfigyeléseket és az összefüggések értelmezését. Szerintem az egyetlen műsor a TV-ben amit mindenki szívesen megnéz, az az időjárásjelentés, szóval igen nagy kultusznak örvend észrevétlenül is.” (Csaba, villamosmérnök)

„Tömény matematika és grafikon-elemzés a tenyértárlás pontosságával.” (Anna, mérnök)

„A meteorológia olyan tudomány, amely kicsit sántít, mert sokszor

inkább találgatáshoz hasonlít, mint komoly tudományágra. Érthető valamennyire, hogy rengeteg olyan körülmény módosíthatja (és sokszor módosítja is) az adatokkal, mérésekkel alátámasztott várható időjárást, amikkel előre számolni, az előrejelzésbe bevenni nem lehet. Csak azt nem értem, akkor mire ez a nagy magabiztosság. Értem, hogy nem fér bele az a jelentésbe, hogy „szerintem ilyen idő lesz”, de hát mégis, úgy mondják, mintha megkérdőjelezhetetlen matematikai axióma lenne. Mindezek ellenére egyértelmű, hogy (még így is) van létjogosultsága a meteorológiának.” (Zsolt, pszichológus)

„Szerintem igen becsülendők azok az eredmények, amelyeket elérnek előrejelzéseikben. Ha a tartózkodási helyem szerinti szinten nézem az előrejelzéseket az internetes fórumaikon, akkor 1,3 nap biztonsággal számítani lehet, hogy tényleg úgy is fog történni. Mostanában az is előfordult velem, hogy majdnem óra pontosan sikerült kiderítenem (előrejelzésekből), mikor érkezik az eső, és tényleg akkor esett.” (Ferenc, informatikus)

### **Következtetések**

Örömmel láttam, hogy a meteorológiának egyre nagyobb szerepe van, és az emberek többségét egyre jobban kezdi foglalkoztatni az időjárás jelenségek fizikai hátterének megismerése, és egyre kevesebben hagyatkoznak a népszokásokra és helyi mendemondákra.

Úgy gondolom, a kérdőív kiértékelése után még fontosabbak számomra a híres Nobel-díjas fizikus,

Richard Feynman következő szavai: „A mi korunkban az ember átélheti azt az örömet, és részesülhet abban a semmihez sem hasonlítható élvezetben, hogy kitalálja, hogyan fog viselkedni a természet egy eddig még sosem vizsgált, új helyzetben.” Ugyanakkor meteorológus-jelöltként azon is elgondolkodhattam, hogy a természettudomány az egyetlen, ahol az elmélet és a gyakorlat közötti kapcsolat megértése és átlátása a legfontosabb. Talán ezért is olyan nehéz elsajátítani ezt a fajta gondolkodásmódot. Életünk folyamán – meglátásom szerint – két szemlélet határozza meg cselekedeteinket. A megfigyelések és kísérletek birodalmában tudjuk csak értelmezni a technika vívmányait és végezni természettudósként mindennapi munkánkat, ugyanakkor hiedelmek, eddig nem bizonyított elméletek, filozófiai bölcseszépek és szigorú szabályokkal nem definiálható jelenségek is hozzátartoznak világhozunkhoz. Látszólag ellentétes a két szemlélet, de ezzel kapcsolatban nagyon emlékeztető számomra Gyarmati István professzor, a nem-egyensúlyi termodinamika ismert kutatójának következő megfogalmazása: „A természettudományos és a humán kultúra egységének megértéséhez – ami az igazi kulturáltságot jelenti – a természettudományokkal foglalkozóknak van potenciális előnye.” A fenti munka elvégzésekor ez a mottó lebegett szemem előtt.

**Kurunczi Rita**  
**IV. éves meteorológus**

## **OLVASTUK...**

### **Bővül az USA csapadékmérő hálózata**

Noha a radarok felbecsülhetetlen értékű és mennyiségű adatot szolgáltatnak a csapadékhullásról, ezek pontossága tovább növelhető a földfelszíni megfigyelésekkel. Ennek érdekében szerte az Egyesült Államokban tovább bővítik az önkéntes csapadékmérő állomások számát. A cél az, hogy 15 km<sup>2</sup>-enként legyen egy állomás. (Kb. ugyanekkora a jelenlegi állomássűrűség Magyarországon.)

A program 1998-ban a Colorado-i Állami Egyetemen indult, egy évvel a Fort Collins környékét sújtó hatalmas árvíz után. A NOAA és más támogatók segítségével az USA 29 államában mostanra 6500-ra nőtt az állomások száma.